

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KRI CENEJŠA OD OLJA

Zedinjene države so kar na lepem spremenile svojo politiko v zvezi s Palestino. Pred nepolna dva tedna je ameriški delegat Warren Austin v Varnostnem svetu dramatično naznanil, da je Amerika spremenila svoje stališče in da sedaj zavrača načrt za delitev Svete dežele, ki ga je novembra meseca lanskega leta odobrila Glavna skupščina Z. N.

Načrt za delitev Palestine je bil delo Sovjetske zveze in Amerike. Ves svobodoljubni in demokratični svet je takrat pozdravil akcijo Amerike in nove nade so bile položene v organizacijo Združenih narodov. Delitev Palestine je bila človeška, demokratična in edino mogoča rešitev tega vprašanja.

Ljudje osvobojeni vseh predsodkov napram Židom, ljudje, ki so seznanjeni z vsemi strahotami, skozi katere so šli Židje, — otroci, žene in starčki — za časa bestialne okupacije Evrope s strani podivjanih nacističnih hord, morajo pred svojo vestjo priznati, da so Židje, kot vsak drugi narod, upravičeni na svojo lastno deželo. Okrog 5,000,000 Židov so nacisti in njihovi hlapci v posameznih deželah pomorili, sežgali in uničili. Le malo številc so jih je rešilo iz nacističnega pekla, v kateremu so vladali nestvori kot Hitler, Mussolini, Tiso, Pavelič, Rupnik itd.

Pričakovalo se je sicer, da bodo arabski voditelji, ki so kolaborirali s nacizmom za časa vojne, nahujskali Arabce proti Židom in proti pravični in demokratični rešitvi. Da, v Palestini je tekla kri dan za dnevom, toda vseeno je bilo upanje, da bodo Združeni narodi v interesu svoje lastne zmage in v interesu človečnosti napram Židom, umaknili tudi to oviro in da bo razdeljena Palestina končno našla svoj mir.

Od izvedbe delitvenega načrta je bila odvisna v mnogem usoda organizacije Združenih narodov, ki danes predstavlja edino nado izmučenega in za mirom stremčega sveta. Ako bi Združeni narodi prestali to večjo preizkušnjo, bi prav gotovo dobili na ugledu in bi bili v stanju rešiti tudi druga, še bolj zapletena vprašanja.

Toda vse nade in vse iluzije je zdobil ameriški delegat, ki je zavrgel načrt za delitev in s tem dal težek udarec že itak tako oslabljeni organizaciji Z. N. Kot da bi sploh ne bilo nobenih moralnih obvez, da se spoštuje sklepe Generalne skupščine, je Warren Austin v imenu Amerike naznanil, da je naša dežela spremenila svojo politiko.

Zakaj je prišlo do te spremembe ni težko uganiti. Arabci so zagrozili, da bodo ameriškim oljnim družbam, v prvi vrsti Standard Oil Co., odvzeli vse oljne koncesije, ki jih imajo na Srednjem vzhodu. In naši diplomati in politiki, ki se toliko sklicujejo na "demokracijo," "humanost," "človeške pravice" itd., itd., so se vdali. Sramotno so kapitulirali pred strahovanjem skupine arabskih teroristov in se ustrašili za interese ne ameriške demokracije in ne njenega ugleda v svetu, ampak za interese ameriških oljnih družb.

Ni čudo, da se je, kot poročajo časopisi, svojetski delegat Andrej Gromiko samo našmehnil, ko je Warren Austin naznanil spremembo ameriške politike v Palestini in vrgel delitveni načrt skozi okno!

Tako je zmagala Standard Oil Co. nad ameriško demokracijo! Sami naši predstavniki pri organizaciji Združenih narodov so potrdili, da je kri cenejša od olja. Sedaj celo zadevo premljavajo v Varnostnem svetu brez izgledov, da se bo ustavilo krvolitje v Sveti deželi in našlo neko boljše rešitev.

S takšno omahljivo politiko, ki se jo usmerja v tisto stran, odkoder piha veter, je težko ustvariti resnično močno organizacijo Združenih narodov. Kaj velja ta organizacija, če pa vsi sklepi 56 držav ne štejejo in jih lahko ena sama država kratkomalo zavrže?

Po celi Ameriki govorniki obsojajo takšno stališče naše vlade in naših predstavnikov in popolnoma upravičeno izražajo svoje ogorčenje. Kako se more pred svetom predstaviti našo deželo kot resnično zaščitnico teptanih ljudstev, ko pa je nekaj nad 1,000,000 Židov pahnjenih v milost in nemilost arabskih teroristov prav po zaslugi te ameriške politike? Ali ni prav temu slučaju najbolj jasno potrjena težka obtožba, da Ameriki ni do ljudstva tujih držav, da ji ni do demokracije v drugih državah, pač pa da štiti interese ameriških monopolov? Ali niso tudi s tem primerom potrjene obtožbe, da v Grčiji in Turčiji ameriška politika ne brani demokracije, pač pa oljne interese

Katoliški skupini našega naroda

(Piše FRANK KERŽE v "Glasu Naroda")

Karkoli delaš, delaj previdno
in pazi, kakšen bo konec.

Stari Latinci so postavili to pravilo, ki je smernica za vse, kar dela posameznik ali skupina. Vse naše delo mora biti previdno, kar razume vsak človek z zdravo pametjo. A to ni tako važno, kakor je misel: kaj se bo rodilo iz tega našega dela, kakšen bo konec in kaj bodo posledice.

Citali ste tri članke, ki sem jih pisal v zadevi tožbe Rev. Franc Gabrovška proti trem slovenskim listom, "Enakopravnosti", "Proletarcu" in "Prosveti". Misel teh člankov je bila, da to tožbo poravnamo med sabo tako, kakor se spodobi med člani enega naroda. Toda Rev. Franc Gabrovšek misli drugače; on ni dal do danes nobene izjave. Enostavno molči na vse, kar ne more pomeniti drugega, kakor da odklanja vsako spravo. On hoče, da se notranje zadeve našega naroda v Združenih državah nese pred ameriško javnost in tam razkrije, kakšni smo.

Jaz bi ne pisal ene same črke, da je to tožba med dvema osebam, ker bi bila to njihova privatna zadeva. Toženi pa so trije slovenski listi, ki predstavljajo in zastopajo velik del naprednega naroda. S tem se povzročajo veliki stroški, kar je v današnjih časih naravnost neodpušljivo. Ves svet je v pomanjkanju in vsak dolar bi se lahko obrnil za kaj boljše.

A to ni vse. Veliko večja nevarnost preti našemu narodu v Ameriki in mogoče je, da bodo stoteri in tisočeri trpeli zastran te tožbe. Vsi veste, v kakšnih časih živimo in kako važno je, da ne storimo nobenega napakega koraka. Naj nikdo ne misli, da je ta tožba čisto navadna, privatna zadeva, ki pride na površje in izgine brez vsakih slabih posledic. Če bi bilo Rev. Franc Gabrovšku samo za to, da doseže zadoščenje za razžaljeno čast, bi to lahko dosegel s pošteno bratsko spravo.

Čast je moralna vrednota in kot taka je brez primere višja, vrednejša in plemenitejša, če jo vrača narod. Na površju razžaljena čast, pod površjem pa tajni in dogovorjeni nameni, ki stremijo po mojih mislih za tem, da se uniči progresivna skupina našega naroda, da se podre tri izrazite napredne liste in da se napredni skupini pritisne pečat nelojalnosti napram našim državam in državljanom.

S tem seveda ni rečeno, da se bo vse to zgodilo, zakaj Rev. Franc Gabrovšek danes toži — tožbe pa še ni dobil. Na misel mi pridejo besede znanega Big Tim Sullivana: "Never sue for libel, because the son of a gun is liable to prove it."

Naj izpade tožba tako ali tako, jaz bi vseeno rad, da bi se vsa stvar poravnala brez vsake sodnije. Težko mi je, da bodo po šestdeset in več let stari člani našega naroda stali pred sodnijo in ameriško javnostjo in s tem javno pričali, da se v vsem svojem življenju niso navadili niti toliko, da bi znali shajati drug z drugim. Naš narod si je v vrsti let dobil toliko spoštovanja od strani Američanov, da smo bili prvi med takozvanimi tujerodnimi narodi. Ali ni bila to čast za nas vse, da so se zadnjih deset let vse velike politične kampanje za Cleveland zaključile v Slovenskem Narodnem domu v Clevelandu?

Rev. Franc Gabrovšek toži torej napredno skupino našega naroda s tem, da obtožuje tri posameznih ameriških družb. Ali ni s tem zopet potrjeno, da je kri grškega ali pa židovskega ljudstva cenejša od olja?

slovenske liste: Enakopravnost, Proletarca in Prosveto. Če pravim, da on toži, ni to povsem pravilno: Zakaj on je član in predstavnik katoliške skupine našega naroda in kar dela, mora delati v sporazumu s to skupino. In namen današnjega članka je ta, da izvem, kaj in kako misli ta skupina. Čitam vse liste in do danes nisem našel še nikjer glasu, kaj in kako sodi ta del o koraku Rev. Franc Gabrovška.

To je važno, da vemo, zakaj vsi skupaj predstavljamo naš narod. Vsi skupaj uživamo, kar pride dobrega med nas in vsi skupaj bomo trpeli in plačevali, če nas začne zadevati kaj slabega. Tu ne bo mogoče nobenega izgovora. Če pristejšaš s tega sebe med progresivni element, si tožen, pa če hočeš ali ne. Če se tvoje prepričanje strinja s katoliško idejo si tožnik z Rev. Franc Gabrovškom vred in s tem tako odgovoren, kakor tožitelj sam.

Če katoliška skupina našega naroda molči v tej tožbi, ne more to pomeniti drugega, kakor da, odobrava korak Rev. Franc Gabrovška. Zato je pa važno, da govori in sicer govori javno, da jo vidimo, govori glasno, da jo slišimo. Zakaj jaz vem čisto dobro, da bi Rev. Franc Gabrovšek nikdar ne tožil, če bi ne imel tako in take podpore od katoliškega dela našega naroda. In še več: on bi si ne upal odklanjati ponudene mu sprave, če bi mu njegovega koraka ne odobrila njegova lastna skupina.

Človeku je žal, da prihajamo na stara leta, v tiste nevarnosti, ki smo jih srečno premagali skoro pred dvajsetimi leti. Da boste vsi razumeli, kaj mislim s temi, vam bom povedal svoj slučaj.

Pred pol letom so me razni opravki spravili v Cleveland. In tam imam dosti prijateljev in znancev, katere vselej rad srečam. Sicer ni moja navada, da bi jih obiskoval na domu, ker je nemogoče, da bi ustregel vsem. Ustavim se pa rad kje v kaki trgovini, ki je več ali manj ogledalo naših medsebojnih razmer in povprašam, kaj je novega.

"Najbolj te bo zanimalo", mi je pripovedoval eden izmed naših trgovcev, "da ni več med nami tiste napetosti in nasprotstva, kakor nekdaj. Katoliški ljudje prihajajo v napredne trgovine in napredni v katoliške in vsi smo zadovoljni. Nekdanji spori in nesporazumi so srečno prestali in upam, da se nikdar več ne povrnejo."

Ampak trgovine so samo en del našega naroda. Imamo družstva, podporni, pevski, dramatični in druga, imamo narodne domove, banke, posojilnice in številne druge ustanove, ki vse skupaj predstavljajo naše gospodarsko, kulturno in socialno življenje. Imamo liste, stranke in vse mogoče stvari, kakor je v navadi med narodom.

Vse to uspeva in živi samo zato, ker smo se navadili biti strpni in poštini napram sebi in drugim. In imam upanje, da bo vsaj Cleveland ostal živ delež v bodočnost. Dobili bomo kolikor toliko pritoka od različnih strani in ni nobenega dvoma, da bi ne imeli pogojev za stalno centralo našega naroda v Ameriki. Kar je danes živega še po raznih drugih naselbinah, mora prej ali slej priti v Cleveland, če hoče, da živi in ostane naše.

In tukaj je točka, ki naj jo

vpoštevata katoliški del našega naroda. Zakaj tožba Rev. Franc Gabrovška spravlja v nevarnost vse, kar imamo. Če bi se zgodilo, da napredni element izgubi v tej tožbi, se bo v Clevelandu začel ples, ki bo polagoma uničil vse kar imamo. Udarac naprednemu elementu bi bil tako močan in dalekosežen, da bi ga čutil vsak posameznik. In to pomenja posledice, na katere niso mislili tisti, ki so svetovali Rev. Franc Gabrovšku, naj toži skupino naprednega elementa, ki ga predstavljajo trije napredni slovenski listi.

Ali ne misli katoliška skupina našega naroda, da pomenja ta tožba nevaren požar, v katerem zgorimo lahko vsi skupaj s tem, kar smo in kar imamo? Ali se vam ne zdi prav, katoličani, da pridete na plano in pomagate preprečiti to, kar razdira našo slogo, naše institucije naše kulturno in socialno življenje? Ali boste zadovoljni, da pridemo v katastrofalne razmere samo zato, ker je bila baje užaljena čast enega samega človeka?

Vse to zahteva odgovora od vas. Zakaj če molčite danes, ko je čas, boste jutri soodgovorni za vse posledice, ki utegnejo nastati iz te tožbe.

Rev. Franc Gabrovšek odklanja do danes vsako spravo. Ali jo odklanjate tudi vi, katoliški Slovenci? Odgovorite in sicer jasno in direktno, da bomo videli pri čem smo in s kom imamo opraviti. Ta tožba rodi že danes posledice, kaj bo, kadar bo končana?

Letos bi imel obhajati stoletnico našega narodnega in kulturnega prebujenja. Četudi niso časi za kakšno posebno proslavo, bi vsejedno lahko toliko naredili zase, da se ne bi smešili in ponižali pred tujim narodom. Lepo in častno bi bilo, da bi se bi z združenimi močmi okrepili to, kar imamo in če mogoče, postavili še kaj novega, da pospešimo naše narodno in kulturno življenje za dolgo bodočnost.

Vse to se še lahko stori in po pravi, kar je pokvarjenega do zdaj. Ampak dolgo ne bo ostalo tako. Zakaj če se ne leti in piha, nastaja ogenj vedno večji. Resna nevarnost je, da pogori vse in da ne ostane drugega v naš spomin, kakor kup pepela.

Vse to razmišljajte vi, katoliški Slovenci in sporočite javnosti, da bomo vedeli, kje ste in kako mislite.

SPET DOMA!

Pakovi so se naselili v hiši, kjer stanujem pred dvema mesecema. S starima dvenema, Marijo in Tonetom, sem se kmalu seznanila in sprijateljila, zlasti zato, ker me je Marija večkrat prišla vprašat kam naj se obrnem za to ali drugi stvar; kmalu pa sem tudi spoznala njunega sina Ivana, ki se je po prihodu vpisal v tukajšnjo gimnazijo in hčerko Milko ter njenega moža Franca.

V pogovoru z Marijo sem kmalu opazila, da se živo zanima za našo novo življenje, da je v tujini pridno pomagala v izseljenških društvih, zato sem jo povabila, naj obiskuje z menoj sestanke našega terena, če hoče dobro spoznati novi duh, ki veje v našem ljudstvu. Po sestankih sva se dolgo pogovarjali o njenih vtisih, pri čemer je vedno primerjala življenje v Jugoslaviji in to novo, čisto drugačno, po osvoboditvi. Silno ji je všeč velika aktivnost naših žena in mladine v vsem javnem življenju in takoj se je pri glasila, da bo pomagala tudi

ona v ljudskem odboru, kar je bilo z veseljem sprejeto.

Skupno zanimanje za enaka vprašanja me sedaj mnogokrat pripelje k Pakovim. Marija in Tone mi mnogokrat pripoveduje, kako sta živela pred dvajsetimi leti na Dolenjskem. Može je bil gozdni delavec in čas, ko je bil zaposlen, je bil veliko krajši od onega, ko ni bilo dela. Posledica je bila revščina, velika revščina v hiši, kjer je bilo poleg njiju pri skledi še troje majhnih otrok. Da bi vsaj za hrano nekaj zaslužila, je delala na polju pri drugih ljudeh in jemala otročičke s seboj, ki pa so bili prenežni za tako življenje. Dva je tedaj pokopala, tretjo, deklico, pa so pri neki bolezni tako slabo zdravili, da je ostala pohabljen za vse življenje. Veliko siromaštvo ju je odgnalo v tujino, čez morje. Tam je Tone dobil delo v rudniku, kjer je takih, ki jih domača zemlja ni mogla preživljati, delalo na tisoče in tisoče; štekali so se tjakaj iz vseh dežel sveta. Delo je bilo težko in mnogokrat nestalno, toda v veliki armadi njima enakih, ki kakor onadva, niso nič drugega posedovali kot svoje delavne roke, se jima je začel pogled vedno bolj odpirati, obzorje širiti in kmalu sta spoznala, da vključuje lahko izkoriščanju s strani kapitala samo solidarnost vsega delovnega ljudstva in da smo njegova solidarnost lahko to izkoriščanje odpravili. Ta vedno globlja zavest ju je vzpodbujala k aktivnemu sodelovanju v izseljenških društvih, a tudi k zavestnemu odnosu do boja domačega delavstva, ko je šlo za njegove življenske pravice. Zato sta ob velikih stvarkah vedno skupaj z njim korakala v vrstah demonstracij. Njuno naj globljo zavest pa je zlasti vzdramila borba, v katero so se na življenje in smrt spustili jugoslovanski narodi proti veliko močnejšemu sovražniku, v 1941. Bila jima je signal, da je napočil zgodovinski trenutek v življenju ljudstev Jugoslavije in da je treba napeti vse sile v pomoč te borbe, zato da jo vsestransko in izdatno podpro. V tujini sta že doživela veliki trenutki osvoboditve, ko ni bil strt samo zunanji sovražnik, ampak popolnoma in za vselej tudi lastni izkoriščevalski razred. Domočina se je takoj po zmagi spomnila svojih številnih, po vsem svetu razkropljenih otrok in jih pozvala, naj pridejo pomagat graditi lepše in boljše življenje, kot je bilo prej. Naši Pakovi so se klicu navdušeno odzvali.

Zdaj sta doma in ko se ozreta skozi okno svojega novega bivališča prati venco naših gor, ki se od daleč bleščijo v svežem, zimskem snegu, se jima oči svetijo od veselja. Stanovanje pa imata urejeno zelo lepo. Vprašala sem ju, kje sta si že nabavila toliko lepih stvari in sta mi pojasnila, kako velike olajšave in ugodnosti nudi naša država vsem izseljencem, ko se vračajo, s tem, da dovoljuje uvoz pohištva, obleke, perila, živil, gospodarskega inventarja, sploh vse, kar posedujejo je premakljivega, brez uvozne dovoljenja ali plačanja carine. Samo potrdilo morajo imeti od našega predsedništva v inozemstvu, da so stvari res njihove, ki ga pa lahko izstavi tudi kako izseljenško društvo, a za prtljago odpadejo tudi potrdila. Z vsem, kar pripeljajo s seboj, tudi popolnoma svobodno razpolagajo. Nekaj stvari so si pa že tukaj nabavili, saj so denar, ki so ga prinesli v tuji valuti s seboj, lahko, takoj dobro menjali pri Narodni banki FLRJ, ki sprejema devize od izseljencev v neomejenem obsegu. Že v inozemstvu sta pa tudi mislila na to, da zelo rabijo doma po tako težki vojni, ki je toliko uničila, zlasti pa, ko so začeli graditi novo gospodarstvo na podlagi petletnega načrta, vsakovrstne stroje in orod-

je in sta nekaj prihranjenega denarja v to investirala. Takoj po prihodu sta spoznala, da sta zelo prav napravila, ker sta stroje in orodje tudi lahko zelo dobro prodala.

Pakovje je od začetka skrbelo, kako je v Jugoslaviji z njihovimi rednimi dohodki, ker si je mož v inozemstvu že pridobil pravica do pokojnine, ki mu jo pa zaenkrat nočejo semkaj pošiljati. Temu je takoj odgovorilo naše novo socialno zavarovanje, ki je določilo za izseljenčce posebne ugodnosti. Dekler se namreč ne uredi vprašanje prejemanja pokojnine in inozemstva manjša od naše najnižje pokojnine, mu bo izplačevalo dotično razliko.

Minulo nedeljo so imeli Pakovi malo družinsko slovesnost in so me pobavili na pripravo. Njuna hčerka Milka in zet Franc sta dobila sinčka. Naša sem jih vse veselo in zadovoljno okrog belo pogrnjene mize, le Milka je manjkala, ker je bila še v ženski bolnici. Po srečnem Milkinem porodu se jim je odvalil težak kamen od srca, ker so se tega trenutka bili radi Milkinem bolj rahle konstrukcije. V bolnici so pa zares Milko obdali s tako skrbno nego, da se niso mogli Pakovi nagoditi, kako dobra je že pri nas zdravniška služba. Zet in hčerka Milka sta imela ob tej priliki pa še mnogo drugih ugodnosti. Dobra postrežba in hranjenje v bolnici, kakor tudi najboljše zdravniška pomoč, ju ni stala niti vinarja, vse je to bilo brezplačno. Čeprav je po predpisih novega socialnega zavarovanja za to potrebno najmanj 6 mesecev stalne zaposlenosti, ali vsaj cel znanjih dveh letih — 12 mesecev zaposlenosti, je odredila naša ljudska oblast, da uživajo izseljenci vse ugodnosti bolnišniškega zavarovanja takoj po svojem prihodu. France, Pakov zet, je dobil ob porodu svoje žene tudi izplačano denarno pomoč za opremo otroka v znesku 500 Din, kot jo prejemajo vsi drugi zavarovanci in bo do dveh mesecev otrokove starosti prejemal po 8 Din na dan za prehrano otroka. Ob vseh teh ugodnostih, ki jih imajo izseljenci v novi Jugoslaviji, je France spoznal, kako odveč je bila njegova črnoglednost, ki se ga je polasčalo, ko je čital v tujini časopise, ki je širilo nesrešne vesti o razmerah v novi Jugoslaviji. Sedaj je spoznaval vedno bolj in bolj sovražno tendencioznost tistega časopisa. Tu ni več govora o kakšnih brezposelnosti, ta je v novi Jugoslaviji za vedno odpravljena, goslarji za vedno odpravljene, a kjer je delo, je tudi jelo, pravi pregovor. Saj se mora šteti v tej letih petletke povečati število delavcev za okoli 700,000. Zlasti pridejo prav kvalificirani delavci, taki kot je France, ki je dobro kvalificiran mehanik. Naša država zelo pazi, da se vsi izseljenci zaposlijo takoj po povratku, da delajo v svoji stroki in da delajo tam, kjer bi radi delali.

Franceta je v tujini precej skrbelo, da bi imel v domovini, ki jo je zapustil s starši kot majhen deček, težkoče, ker se je odučil materinskega jezika. Ko je prišel, je pa videl, da tu ni za to poskrbljeno, ker se povsod prireajo za izseljence, tečaji za učenje slovenščine, ki so se ji v dolgem bivanju v tujini odvalili.

O življenju Pakovih, ki so se pred kratkim vrnili iz Amerike, bi se dalo marsikaj povedati. Toda pustimo nekaj za prihodnjico.

Anica.
(SANS—Chicago)

Knjigo Robert St. Johna "The Silent People Speak" dobite tudi v našem uredništvu.

PISMO IZ SLOVENIJE

(Od našega stalnega dopisnika R. V. iz Ljubljane)

Naglo dvigovanje življenjskega standarda v Jugoslaviji

Ena izmed bistvenih nalog jugoslovanskega petletnega plana je dvig splošne blaginje delovnega ljudstva. Plan določa dvigovanje povprečnega življenjskega standarda s tem, da do leta 1953 povečamo proizvodnjo potrošnih dobrin, obseg gradnje stanovanjskih prostorov, prosvetnih, kulturnih in zdravstvenih ustanov, kakor tudi komunalnih in prometnih naprav.

Življenjski standard moramo razumeti kot tisto količino potrošnih dobrin (kmetijskih in industrijskih proizvodov) ter uslug, ki so v enem letu na razpolago vsemu prebivalstvu. Ne gre torej za denarni znesek, ki ga ima prebivalstvo v enem letu na razpolago za potrošnjo. Tak način ugotavljanja splošnega življenjskega standarda lahko ob spremembah cen pokaže drugačno sliko dejanskega razvoja (to metodo uporabljajo v kapitalističnih državah). V našem primeru uporabljamo realno metodo in upoštevamo na eni strani splošno količino blaga, ki kroži za široko potrošnjo, in na drugi strani njegovo vrednost, ki so prebivalstvu na razpolago (usluge, stroje, avtomobile).

Boris Kidrič je v članku "O razvoju cenah" navedel zanimive podatke o gibanju življenjskega standarda po vojni. Dvig življenjskega standarda je prikazano v naslednjih številkah (življenjski standard iz leta 1939 je označen s 100):

1939	1945	1946	1947	1948
100	100	100	100	100
50.5	73.1	54.9	77.4	89.4
77.4	89.4	79.7	83.7	100.0
105.8	111.9	107.0		

Na gornjih številkah je torej razvidno, da se bo življenjski standard letos ne samo povzpela na raven, marveč jo bo presegel za 7%. Delovno letos bo imelo letos na razpolago blaga za 5.8% več blaga širše potrošnje (blagovnih vrednosti) kakor pred vojno in skoraj 12% več neblagovnih vrednosti (zdravstvo, higijena, glesanje, kino, radio, prosvetne ustanove, pošte, telegraf in telefon, potniški transport, stanovanjske in druge potrebe). V primeru z letom 1939 pa bo življenjski standard letos presegel za 12%.

Na posameznih področjih blaginje potrošnje prebivalstva pa se letos napredek v primeru z letom 1939 naslednji (v indeksu na podlagi 1939=100):

82.1	78.9	58.1	166.6
102.3	102.2	97.6	300.7
24.6%	20.5%	68.0%	80.5%

Od posameznih delnih indeksov življenjskega standarda kaže, da v primeru z lanskim letom letos veliki dvig indeksa za obsego potrošnje. Po sistemu zagotavljanja preskrbe (to je na obla-

Ing. Boris Pipan, šef inženir gradilišča hidrocentrale Mar. otok

namenjeno izdelavi industrijskih izdelkov za široko potrošnjo. Velika gradbena, cestna in železniška dela so lani zahtevala ogromno količino ročnega orodja (krampov, lopat itd.), ki ga je morala izdelati domača industrija. Ker se bo to orodje v pretežni meri lahko uporabljalo pri letošnjih velikih gradbenih delih, bo lahko industrija izdelala več orodja za kmete. Kmet bo imel od svoje strani več interesa, prodajati svoje presežke oziroma več pridelati. ako se bo zboljšala tudi preskrba delovnega ljudstva v mestu, utrdila se bo zveza med kmetom in delavcem in bo še globlji prodorlo spoznanje o skupnosti interesov delavca in kmeta.

Lani je industrijska proizvodnja dosegla že 16% predvojne obsega, kmetijska proizvodnja pa le okrog 98%. Če upoštevamo sedanje približno razmerje med vrednostjo industrijske proizvodnje na eni strani in kmetijske proizvodnje na drugi strani, lahko višino celotne proizvodnje za lansko leto ocenimo na približno 130% predvojne obsega.

Da pa kljub temu življenjski standard že lani ni dosegel predvojne obsega, je pripisati dejstvu, da se je morala industrija koncentrirati na proizvodnjo tistih izdelkov, ki so potrebni za obnovitvena in investicijska dela. Najprej je bilo treba obnoviti, razviti in razširiti to proizvodnjo, ker je to osnovni pogoj za dvig proizvodnje potrošnega blaga in za dvig življenjskega standarda. Zato pa imamo sedaj že možnost povečati v znatnejšem obsegu proizvodnjo vsega tistega, kar potrebuje človek za boljše življenje.

Če govorimo o dvigu povprečnega življenjskega standarda, se moramo hkrati zavedati velikih sprememb pri razdelitvi narodnega dohodka, ki nam jih je prinesla osvoboditev delovnih množic v novi družbeni in gospodarski ureditvi. V stari Jugoslaviji je šel ogromen del narodnega dohodka v žep domačih in tujih kapitalistov in njihovih dobro plačanih hlapcev, ki so razkošno živeli in imeli vsega v izobilju.

Danes je narodni dohodek v Jugoslaviji mnogo pravičnejše razdeljen. Velike množice najbolj izkoriščanih delavcev in revnih kmetov, ki so pred vojno najhuje občutili ekonomski pritisk kapitalistov, si lahko že mnogo več kupijo in se bolje hranijo kakor pred vojno, ko njihovi dohodki niso zadoščali niti za golo življenje. Pravična razdelitev narodnega dohodka je za jamčena z ustavo, ki pravi: "Vsak državljan je dolžan delati po svojih sposobnostih, kdor skupnosti ne daje, tudi ne more od nje prejemati!! Z uveljavljanjem tega načela pa je obnem zagotovljeno, da bodo sadove naporov za povečanje proizvodnje uživali v največji meri tisti, ki skupnosti največ dajejo.

Nova peč za proizvodnjo visokokakovostnega jekla v Rakovici

V okviru borbe za izpolnitev petletnega plana je delovni kolektiv Industrije motorjev v Rakovici pri Beogradu, ki izdeluje

torvne avtomobile, dosegel veliko zmago. Z namenom, da obvlada težave pri dobavi visokokakovostnega degiranega jekla, ki ga je bilo treba doslej uvažati iz inozemstva, je sklenil zgraditi posebno električno peč, ki je potrebna za izdelavo takšnega jekla. Peč, ki so jo pričeli graditi lani v oktobru v tovarni sami iz domačega materiala, je že začela obratovati. Nova peč dela povsem avtomatično. V peči se topi jeklo v vročini, ki jo povzroča električni tok med elektrodama. Premikanje elektrod in reguliranje napetosti ter vsi mehanični gibi peči so sprožijo z enovrstnim pritiskom na gumb. Tako so pri obratu potrebni samo štirje delavci.

Danes peč že dela brez odmorov in daje vsak dan velike količine specialnega jekla, ki ga deloma porabi podjetje same, deloma pa bo na razpolago tudi drugim podjetjem v Jugoslaviji, ki so bila doslej prav tako odvisna od uvoza specialnega jekla iz inozemstva. Zato predstavlja zgraditev peči velik uspeh ne le za Industrijo motorjev v Rakovici, ki bo mogla sedaj neovirano nadaljevati proizvodnjo motornih vozil, marveč tudi za druga industrijska podjetja v državi.

Stoti Avtobus "Avtomontaze" v Ljubljani

Dne 21. februarja 1948 je delovni kolektiv "Avtomontaze" v Ljubljani skromno proslavil pomemben dogodek v svoji proizvodnji. Dograbil je svoj stoti avtobus. Proizvodnja v tej tovarni skokoma raste. V primerjavi z letom 1946 se je v letu 1947 dvignila za 79%. Lanski plan je delovni kolektiv tovarne izpolnil en mesec pred rokom in ga do konca leta presegel za 7.88%. Avtobusnemu prometu je z do sedaj izdelanimi avtobusi dal 2,917 novih sedežev. Z letošnjim planom bo proizvodnja dvignjena za nekaj odstotkov. Po planu so potrebe avtobusnega prometa zelo velike. Sicer vozi že po sedanjem avtobusnem omrežju lepo število novih, udobnih in moderno opremljenih avtobusov, toda naval potnikov terja vedno nove avtobuse, ki so potrebni tudi za nove avtobusne proge.

Z ozirom na velike potrebe avtobusnega prometa bo treba tovarno razširiti, ker so že sedaj njeni prostori preobremenjeni in prenatrpani. Po kakovosti svojih izdelkov je tovarna že dosegla predvojno raven, in to kljub težavam zaradi materiala. Tovarna dela izključno z domačim materialom in se je otresla vsakovrstnega uvoza iz tujine. O kakovosti njenih izdelkov najbolj priča okolnost, da so na nekaterih progah avtobusi obremenjeni od 100 do 200%, pa kljub temu vzdržijo.

Ljubljanske žene v drugem letu petletke

Na zborovanju delovnega ple-numa mestnega odbora Antifasiističnih žena so ljubljanske žene razpravljale o nalogah, ki jih bodo izpolnile v drugem letu jugoslovanske petletke. Po otvoritvenem govoru predsednice mestnega odbora AFŽ tovarišice Zihnerlove, je tajnica mestnega odbora AFŽ podala obširen referat o delu in nalogah AFŽ glede na drugi kongres. Poudarila je, da je poleg nakazanih nalog drugega kongresa narekovalo potrebo po sklicanju plenuma tudi tekmovanje glavnih republikanskih mest. Ljubljana bo tekmovala s prostovoljnimi delom v izgradnji in ureditvi mesta, v razvijanju ekonomske in kulturne povezanosti s podeželjem, v kulturno-prosvetnem delu ter v fizikulturi. Priprave za tekmovanje, ki go vodi Osvobodilna fronta, so že v polnem razvoju.

Kakor lani, so tudi letos ljubljanske žene pokazale izredno zanimanje za prostovoljne de-

Trikratna udarnica mladinka Slavica Tenko iz Maribora

lovne akcije v zvezi z nalogami, ki jih postavlja plan Osvobodilne fronte mesta Ljubljana. Žene rajona Center so sklenile, da bodo pri teh delih sodelovale s 100,000 udarniškimi urami. Enako število delovnih prostovoljnih ur so prevzele tudi žene rajona Rakovnik-Vič. Žene rajona Moste so napovedale tekmovanje v prostovoljnih delovnih akcijah vsem rajonom in hočejo letos napraviti kar 156,000 prostovoljnih delovnih ur.

Med nalogami, ki jih je postavil drugi kongres v Beogradu, sta dve posebno važni, to je pobijanje vojnega hujskaštva ter mobilizacija žena za industrijo.

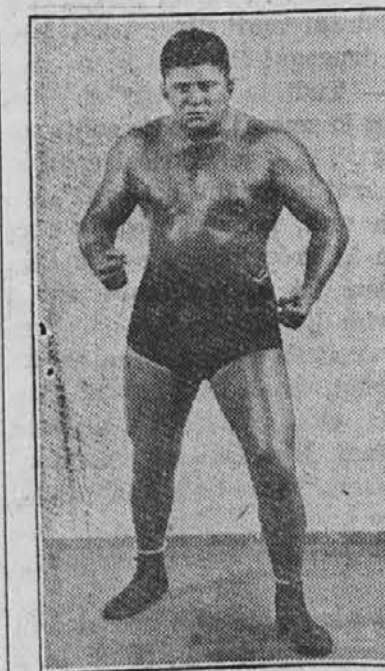
Ob zaključku je plenum mestnega odbora AFŽ sprejel vrsto sklepov obveznosti ter poslal brzojavki maršalu Titu in predsedniku vlade Ljudske republike Slovenije tovarišu Mihi Marinko.

Jugoslovanska gospodarska komisija Trsta

Tržaška javnost je z velikim zanimanjem vzela na znanje vest o prihodu v Trst jugoslovanske gospodarske komisije. Dnevnik "Il Lavoratore" piše v zvezi s tem, da se vsi Tržačani zavedajo velike važnosti, ki jo ima prihod te komisije. "To ni samo važen korak k normalizaciji trgovskih odnosov med našim ozemljem in njegovim zaledjem, temveč dejstvo, ki lahko povzroči velik razvoj in priporo k takojšnjemu izboljšanju našega gospodarstva. Ugodna rešitev razgovorov bi pomenila konec težke krize tržaškega gospodarstva. Jugoslavija potrebuje ladij, železniških tračnic, jekla, litiga železa itd. Te proizvode ji lahko dobavljajo ladjedelnice Sv. Marka, tovarna strojev, ladjedelnice Sv. Roka ter livarna ILVA.

"Obnovitev naše industrijske aktivnosti bi koristila najširšim slojem prebivalstva Svobodnega

Zanimiv program

Nocoj se bo vršil eden najbolj zanimivih programov v roborbi v Centralni orožarni. Spoprijela se bosta "Whipper" Billy Watson in čempion iz Texasa, Dick Raines. Watson, ki ima angleško prvenstvo, še ni bil premagan v Clevelandu. Poleg njiju se bodo spoprijeli Kay Bell in Jack Dillon iz Chata-nooga, Tenn.; Cardiff Giant iz Los Angelesa in Lee Henning iz Davenport, Iowa; Tommy O'Toole iz Kentuckya in Don McIntyre, ter Fred Bozik in Jack Page.

Tržaškega Ozemlja, ne da bi pri tem upoštevali, da bi Jugoslavija lahko uvažala v Trst živila v vrednosti 10 milijard lir, kar znaša 89% vseh potreb tukajšnjega prebivalstva."

Uspehi tekmovanja v premogovniku Senovo

Rudnik Velenje je pozval vse rudnike Slovenije k 12-dnevni tekmovanju v proslavo praznika Sovjetske armade. Tekmovanja se je udeležil tudi premogovnik Senovo, kjer so z udarniškim delom, ki se ga udeležilo 75 delavcev, delav in namoščencev, dvignili dnevno proizvodnjo za 12.5%. Udeleženci so napravili 413 ur prostovoljnega dela. Prištedili so za 16.6% jamskega lesa, razstreliva pa za 19.8%. Med tekmovanjem se je proizvodnja zvišala za 3.75% nad planom.

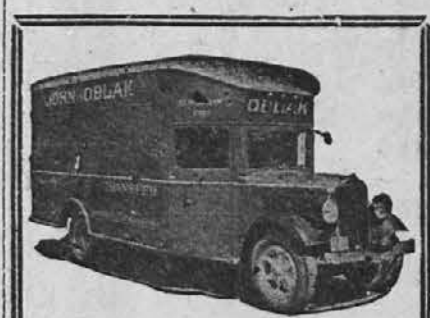
ŽELEZNICE ZA 15 CENTOV IN POL MEZDNEGA POVIŠKA

Kakor se poroča iz Chicaga, so predstavniki železnic sklenili, da sprejmejo priporočilo Trumanovega odbora, da se 220,000 železničarjem, ki spadajo k trem velikim bratstvom železniških delavcev, dovoli 15 centov in pol meznega poviška, ki bi veljal od 1. novembra dalje. Predstavniki unij so izjavili,

da so nad priporočilom predsednikovega odbora razočarani, seja, ki bo odločila, če se ga sprejme ali zavrže, pa se bo vršila v Clevelandu 5. aprila.

Za slučaj, da bi se priporočilo zavrnilo, bodo železničarji enkrat po 26. aprilu odredili splošno stavko.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE
DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V
AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslavlani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

COME ON, KILLER - YER WIFE SAID TO TAKE HER USED FAT TO THE MEAT DEALER AFTER YOU'D WON!

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Štokman je dvignil ostri pogled od mape na prečo na sodnikovi glavi, pokrito s prhljajem.

— Zaradi udeležbe pri nemirih.

— Hm... Kje ste delali tisti čas?

— V železniških delavnicah.

— Vaš poklic?

— Ključavničar.

— Ali ste Jud? Morebiti krščen Jud?

— Ne. Zdi se mi sploh... Me nič ne zanima, kaj se vam zdi. Ali ste bili pregnani v Sibirijo?

— Bil.

Preiskovalni sodnik je dvignil glavo in nekaj časa pregledal obrtne ustnice, pokrite s črnimi pičicami.

— Svetujem vam, da odidete od tod. — In sam zase je dodal: "Sicer ga bom pa že jaz spravil od tod."

— Zakaj, gospod sodnik? Sodnik je tudi odgovoril z vprašanjem:

— O čem ste se pogovarjali s kozaki na dan pretepa?

— Resnično...

— A, a... Prav, lahko greste.

Štokman je stopil na teraso pri Mohovih (oblasti so se zmeraj ustavljale pri Sergeju Platonoviču, namesto v krčmi) in se smehljaje zastrel v položce na dvokrilna vrata, na čelo pa se mu je začrtala rahla guba.

7

Zima ni nastopila nenadoma. Po vnebovzetju Marijinem je prvi sneg skopnel in trope konj so spet prignali na pašnike. — Skoraj ves teden je neprenehoma pihal topel jug in v stapi je cvetel pozni mahovnat liščiak.

Lepo vreme je držalo do svetega Mihela; potem je pritisnil

mraz in zapadel je sneg. Mraz je bil čedalje ostrejši, snega se je še enkrat na debelo naletelo in po zapuščenih obrežnih vrtovih so se pokazali zajčji sledovi, prečkajoči žive meje, zakopane pod snegom, podobni veznim čipkam. Ceste so osamele.

Nad vasjo se je raztezala meglja od posušenega gnoja, ki so ga uporabljali za kurivo; z razkopanih kupov pepela ob cestnih omejkah je bilo slišati krakanje vran prav v hiše. Zimska cesta, pokrita z gladkim snegom, se je vila kakor višnjevi v obledel trak skozi vas.

Na trgu se je nekega lepega dne zbrala skupščina. Pribral se je čas delitve in sekanja hoste. Kozaki so se nagnili pred vodom v občinsko hišo, oblečeni v kožuhe in plašče, podložene z ovčjimi kožami, in slišati je bilo škripanje njihovih klobučevinastih škornjev. Mraz jih je nagnal na občino. Pri sejni mizi, na obeh straneh atamana in pisarja, so se posedli stari odličniki z dolgimi srebrnimi bradami; mlajši s raznobarnimi bradami in brez njih so se stiskali v gruclah in mrmrali pod kritjem ovčjih ovratnikov. Pisar je pokrival papir z gostimi vrstami, ataman mu je gledal čez ramo in po mrzli sobi so odmevali zamolkli glasovi.

— Letošnje seno...

— Kajpak... S pašnikov smo ga pospravili za klajo, v stapi pa je tako sama deteljica.

— Druga leta so včasih črede lahko ostale na paši do božiča.

— Kalmikom to ni mar.

— No, že...

— Naš ataman ima vrat ko volk, ne more ga zasukati.

— Ta hudičev prasec je menda prekleto požrl.

— Oho, boter; bi nemara zimo rad pregnal. Pogledj si ga no,

kakšen kozuh si je naredil!

— Cigan pa zdaj prodaja svoje krzno.

— Za božične praznike je moralo tudi nekaj ciganov prenočevati v stapi. In seveda, odej niso imeli: zatorej se je eden izmed njih zavil v mrežo in mraz ga je zmrcvaril prav do obisti. Zjutraj se je prebudil, porinil prst skozi luknjo v mreži in dejal materi: "Brr, mamka, kako je zunaj mraz!..."

— Bog obvaruj, sekanje se je začelo!

— Dobro bi bilo vole podkovati.

— Oni dan sem sekal v Hudičevem kalu raste. Prav lepo je.

— Zahar, zapni si hlače...

— Če ti nekaj zmrzne, te bo baba napodila od bajte!

— Oo, Avdejič, občinski bik bo ostal letos pri tebi?

— Nak, upri sem se, da bi ga imel. Vzela ga je Paranjka Mrinina... "Vdova sem," dejala; "tako bom nemara manj žalostna..." Vzemi ga, sem ji dejal. Če bo kaj drobiža...

— Hahahaha!

— Huhuhu!

— Gospodje starešine! Torej, glede hoste?...

— Tiho tam!...

— Če bi bilo kaj drobiža, sem dejal... me pokličite za botra.

— Tiho! Molčite, prosim!

Posvetovanje se je začelo. Ataman si je gladil zbledela nčiva, vpil priimke delavcev in si z mezincem česal predenasto brado. Okrog njegove glave je visel oblak pare.

Zadaj, pri vratih, ki so neprenehoma loputala, je bila vsa gneča sredi pare in preglušljivega trobentanja usekujočih se nosov.

— Sekanja hoste ni mogoče postaviti za četrtek! — je zakričal Ivan Tomilin in poskusil prevpiti atamana; podrgnil si je škrlatno uho, nagibaje na eno stran glavo, pokrito s topničarsko kučmo.

— Zakaj?

— Hej, ti, topničar, ušesa si boš potrgal!

— Mu bomo pa volovska natknili.

— V četrtek je pol ljudi namenjenih po seno. Pravijo!...

— Pojdemo pa v nedeljo.

— Gospodje starešine.

— Kaj?

— Z božjo pomočjo...

— Hahahaha!

— Hohohoho!

— Huhuhuhu!

Stari Matvej Kašulin se je nagnil nad vegavo mizo in jezo zakričal proti Tomilinu, vih-teč svojo bukovko.

— Kar počakaj s svojim senom!... Prava reč!... Odločila bo skupščina... Zmeraj se upiraš... Kakor mlado osle si, dragi moj! Res!... Kaj pa drugega! Res da!...

— Tudi tebi, kakor si star, morajo zmeraj sosede soliti pamet... — je zakričal enoročki Aleksej in dvignil betico iz zadnjih vrst, pomežikovaje z očesom in krčevito spakovaje lice.

Šest let se je že pravdal s starim Kašulinom za les zemlje. Prijelo ga je redno vsako pomlad, dasiravno je bil kosček, ki si ga je bil prilastil Matvej Kašulin, na vso moč majhen. Meže bi lahko pljunil čezenj.

— Jezik za zobe; ti migalica, ti!

— Škoda, da sem predalec in te ne morem doseči; če ne, bi ti jo primazal, da bi zgubil vedro krvi.

— Spaka, pasji rit, samorek, grinta zvezena!

— Mir, vsi skupaj! Le pogledj jih, kako so si v laseh!

— Ven na vrt; tam se boste lahko mikastili. Prav res...

— Kar pusti, Aleksej; sivcu

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanjci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost"!

Trikratna udarnica Julka Lipovec iz Maribora

se ježijo lasje, da mu kučma kar pleše po betici.

— Ampak to ti povem...

— Že prav, jutri mu boš raztreščil gobec; zdaj pa miruj!

— Tiste, ki delajo nered, bi bilo treba zapreti.

Ataman je udaril s pestjo po mizi, da je zaškripala.

— Mir! Če ne, vas bom pometal na cesto.

Hrup se je pomaknil v zadnje vrste, potem je vse potihnilo.

— V četrtek ob svitu bodo prišli vsi sekat hosto.

— Kako mislite, gospodje starešine?

— Na dobro srečo!

— Z božjo pomočjo!

Dandanes ni več kaj pri poslušnosti starešinam...

— Nič se ne boj, da bi ne poslušali. Bomo že našli sredstvo, da jih bomo pokorili! Moj Aleksaška toliko da se me ni lotil s pestmi, ko sem mu oddelil njegovo kos; me je bil že pograbil za prsi, pa sem ga brž spravil k pameti: "Pri prči te pojdem naznanit atamanu in starešinam, — sem dejal, — da te boš do prešibali." Pomiril se je in se upognil kakor bičec v potoku.

— Razen tega, gospodje starešine, je prišla odredba trškega atamana, — je nadaljeval ataman, segel po sapo in sukal glavo sem ter tja, ker ga je visoki ovratnik uniforme, ki mu je dvigal brado, rezal v kožo; — to soboto se morajo fantje zglasti za prisego.

Pri zunanem oknu, nadalje stran od vrat, je Pantelej Prokofjevič ob Koršunovu kakor štorčja dvigal svojo bolno no-

go. Miron Grigorjevič si je bil odpel kozuh in ga ogrnil čez rame; sedel je na okenski polici, se smejal in mrgodil oči in rusko brado. Na kratkih plavih obrvih je imel nekaj kosmičkov ivja in njegove velike pege, po navadi kostanjaste barve, so mu nekako porumenele zavoljo krvi, ki mu jo je mraz zaplaval v lica.

Okoli njih so se razpostavili

Najlepše darilo za vaše sinove in hčerke je knjiga Robert St. Johna "The Silent People Speak". Ali ste jo že kupili? Dobite jo v našem uredništvu!

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga hadometil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vagal E. 62nd St., vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

RKO Keith's E. 105th St. Theatre

E. 105th & EUCLID AVE. Vrata se odpro ob 11.15 zj.
v sredo in do ponedeljka ob 31. marca do 5. aprila se kaže slika "GENTLEMEN'S AGREEMENT"
To je ena najboljših slik tega leta.

mlajši kozaki, smejoči se drug drugemu in mežikajoči sosedom, in sredi njih je — s svojo sinjo kučmo s srebrnim križem, potisnjeno na tilnik, kažo začetek pleše — stopical po prstih vrstnik Panteleja Prokofjeviča, atamanec Avdejič s priimkom "Čveka", človek, ki se sploh ni staral in je imel lica rdeča kakor jagoda.

Svoj čas je služil v gardni stotniji. Prišel je tja pod imenom Sinilin in vrnil se je... s priimkom "Čveka".

Bil je prvi iz vasi dodeljen atamanskemu polku in kozak se je čudno spremenil: v mladosti je bil kakor vsi drugi, dasiravno je bil že iz detinjstva semast. Ko pa se je vrnil iz vojaške službe, je precej prvi dan začel pripovedovati čudovite stvari iz svojega bivanja na carskem dvoru in o nedavnih prigodah, ki jih je bil doživel v Petrogradu. Poslušalci so bili spočetka osupli, poslušali so te zgodbe z odprtimi usti in jim verjeli; še veliko kasneje pa se je odkrilo, da je Avdejič lažnjivec, kakršnega še niso pomnili na vasi. Odkrito so se mu posmehovali, a ta se ni zmedel in, ko so mu lepo dokazali lažnivost njegovih izmišljenih čudovitosti, ni zardel (že mogoče tudi, da je zardel, ali zavoljo običajne rdečice njegovih lic tega ni nihče opazil) in ni nehal praviti bajk. Na stare dni je povsem izgubil razsodnost. Kadar so njegove laži razgalile, ga je prizadelo in z dvignjenimi pestmi je navalil na svojega žaljivca; kadar pa mu niso ugovarjali, ampak se mu samo smejali, je dalje pravil svoje povesti, ne da bi opazil, da se smejejo njemu.

Gospodarstvu pa je bil pameten in dober delavec; vsako stvar je naredil razumno in včasih celo prepredeno; ali kadar koli je pogovor nanesel na službo pri gardi... so se ljudem razklenile čeljusti od strmenja, zvižali so se po tleh in kar pokali od smeha.

Avdejič je torej sredi gruče stopal na prste v svojih starih, prestarih klobučevinastih škornjih, krožil z očmi po kozakih, ki so se gnetli okoli njega, in rekel prepričevalno, spreminjaje nizki glas:

— Danes ni kozak nič več vreden. Majhen je in suh. Zamaheš s palico, pa ga presekaš na dvoje. Vidite, tako je s to stvarjo. — In z zaničljivo

kretnjo je s škornjem pohodil pljunek. — V trgu Vešenskaja pa sem imel priložnost videti nekaj izkopanih okostij; tisto, res, tisto so bili pravi kozaki...

— Kje si pa izkopal ta okostja, Avdejič? — je vprašal tolsti Anikuška in sunil s komolcem svojega sosedu.

— Bolje napraviš, ljubček, če ne praviš takih bajk, vsaj na dan pred praznikom ne, — je omenil Pantelej Prokofjevič, zavihal nos in se potegnil za uho. Ta blebatač mu ni bil posebno pri sru.

— Jaz, dragi moj, nikoli ne pripovedujem bajk, — je odvrnil Avdejič važno in se zagledal v Anikuška, ki je trepetal kakor v mrzlici. — Kar se tiče okostij, sem jih videl, ko so zidali hišo mojega svaka. Ko so odkopavali temelje, so odkrili grob. To se pravi, da je bilo nekoč blizu Dona zraven cerkve pokopališče.

— In kaj je s temi okostnjaki? — je vprašal Pantelej Prokofjevič in hotel oditi.

— Roka, kakor pravim, je bila takale, — in Avdejič je razširil roke, podobne grabljam, — čepinja takale (prišežem, da ne lažem), bila je kakor vojaški kotel.

— Bolje napraviš, Avdejič, če poveš fantom, kako si ujel hudodelca v Petrogradu, — mu je predlagal Miron Grigorjevič, skočil s police in si zapel ovčji kozuh.

— Ali je kaj povedati? — je skromno ugovarjal Avdejič.

KONCERT GLASBENE MATICE

v nedeljo 11. aprila 1948

v SLOV. NAR. DOMU

na St. Clair Ave.

Pričetek ob 4. pop.

Vstop. \$1.00

Dela za ženske

HIŠNA OPRAVILA

Ženska srednjih let dobi delo za opravljanje hišne dela. Dober dom. Zeli se, da bi ostala preko noči. Pokličite zvečer. Chagrin Falls. Hillcrest 620 R

SNAŽILKE

za delo od 6. zj. do poldne
Polni čas. Tedenska plača.

Zglasite se na 5. nadstropju
EMPLOYMENT OFFICE
WILLIAM TAYLOR SON
& CO.

Frank Sot

ki je svoje mile oči za vedno
zatisnil dne 28. marca 1946.

Dve leti je že minulo,
kar si nas zapustil Ti.
nam vsem teško je pri sru.
vsaj smo Te vsi ljubili.

Toda v sredini našega srca
Tvoj spomin živi ljubeč.
zdaj počni vaš v mirnem pokoju
in v veselju večnem se raduj!

Žalujoci ostali:

Jennie Gorsha, Frances
Braidic in Agnes Modic,
pastorke
Frank Gorsha, George
Braidic in Frank Modic,
zetje
vnuki in vnukinje
Mary Kostjančič, sestra v
Somerset, Colo.

Cleveland, O., dne 30. marca 1948

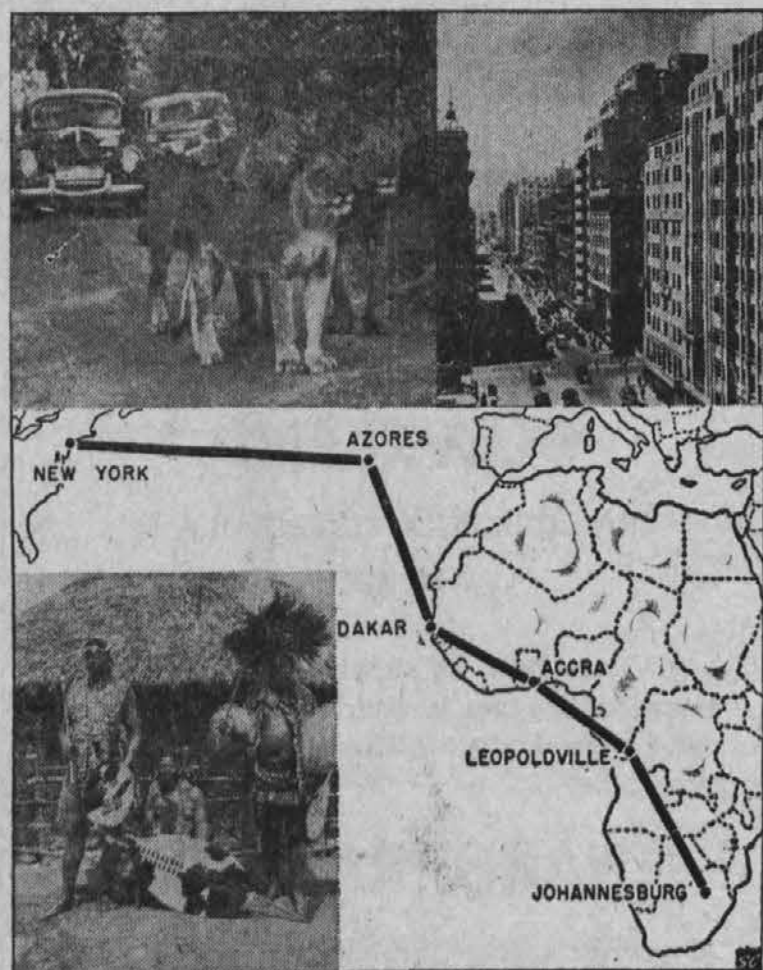
V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo
priljubljene povesti

South Africa Closely Linked to U.S.

NEW YORK, N. Y.—A country of extreme contrasts, as shown by the above pictures, South Africa, once weeks from the U.S., has attracted the interest of big business and the travel-starved American tourist, since it is now less than 44 hours from here via the Pan American World Airways Clippers.

Trekking down the west coast of Africa are thousands of immigrants from war-torn Europe, seeking new homes and jobs in booming South Africa. They're contributing to the rapid development of South Africa as a rich market for the United States; one which pays for U.S. goods with cash on the line, dug from the abundant African gold mines.

The Union government is sponsoring a three point program to foster immigration, encourage tourists and expand industry. Large cities, springing up in the open veldt, establishment of South African subsidiaries by large U.S. manufacturers and the prospect of many American tourists taking advantage of Pan American's magic carpet testify to the success of the program.